

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA

KAP Stratégiai Terv 2024. évi módosítása

Nagy Attila

2024.május.15.

Második KAP ST módosítás tartalma

- A **társadalmi feltételeesség** keretében 2025-ben be kell vezetni a munkaügyi ellenőrzések eredményeinek összekötését a KAP ST támogatásaival. Ennek hazai bevezetésére a felelős társmínisztériummal együttműködésben elkészült a javaslat.
- Az **állami támogatási szabályok** változását rendezni volt szükséges.
- A **jogszerű földhasználat** igazolására vonatkozó jogszabályi hivatkozást frissíteni kellett.
- A nemzeti **KAP hálózat** feladatait a kijelölt támogató egységekkel (AKI, NAK, HOI) történt egyeztetés alapján pontosítottuk a KAP Stratégiai Tervben.
- A **szaktanácsadási intézkedések** módosítása okán a Széchenyi Agrártudás és Akkreditációs Központ felállítására nincs szükség, így ennek törlését tervezzük.
- A gazdasági helyzetre és a 2021-2022. évi pályázati hullámra tekintettel 2024 során induló beavatkozások miatt számos **indikátor és pénzügyi értéket** módosítani szükséges.

Számos beavatkozáshoz frissítettük a **támogatási összegeket** és kidolgoztunk további **egyszerűsített költség elszámolási** javaslatokat.

Feltételelesség:

- 10 ha alatti termelők mentesítése a feltételelességi szankciók alól – egyszerűsítés 2024-től.
- VP-s támogatásoknál (pl. AKG, öko) KM-et már nem kell vizsgálni – egyszerűsítés 2024-től.
- Talajtakarási időszak rövidítés, közép-mély lazítás újra (HMKÁ6) – egyszerűsítés 2024-től
- Rizs, indiánrizs pihentetési évben mentesítés talajtakarástól (HMKÁ6) alól – már 2024-től.
- Vizenyős területek lehatárolása (HMKÁ2) – új kötelezettség 2025-től.
- Terménydiverzifikáció bevezetése (HMKÁ7) – egyszerűsítés 2024-től.

- Parlagoltatás derogáció 2024-ben, törlés 2025 (HMKÁ8) – egyszerűsítés.

Agro-ökológiai program (AÖP):

- eGN mint jogosultsági feltétel kivezetése.
- Gyepes gyakorlatok közé a 2 pontos őshonos állattartó (100% terület) gyakorlat bevezetése.
- Szántós gyakorlat módosítás 2024., 2025. évi HMKÁ8 változással – egyszerűsítés.
- Gyakorlatok pontosítása: forgatás nélküli talajművelés, rizs vetése, inhibitor alkalmazása.

Termeléshez kötött támogatások (CIS):

- Édeskömény támogatási szintjének csökkentése, ill. elkülönítése, amelynek célja a hagyományos zöldségek támogatási szintjének növelése.

- Szálas fehérje esetében technikai pontosítások, illetve a Legány-féle keverék lehetséges gabona komponenseinek bővítése a tritikálével.
- **Egyebek:**
- Átmeneti nemzeti támogatások esetében a jogosultság kiosztási feltételek pontosítása.
- Borászat és méhészet esetében az ágazati beavatkozások módosítása.

Gazdaságfejlesztési, beruházási beavatkozások:

- Állattartó telepek járványvédelmi beruházásaiban a sertéságazat esetén a farokkurtítás visszaszorításánál a támogatásintenzitás 70%-ra növekedne (RD01e) - notifikáció
- Precíziós pályázat kérelmezésekor ne legyen kötelező üzemi digitalizációs terv (RD02)

- Gazdaságátvevő támogatásánál nem lenne kötelező az élethivatás szerű gazdálkodás (RD06) - notifikáció
- Kisüzem fejlesztésénél a támogatás maximális mértékének tisztázása (RD09) - notifikáció
- Díszkertészeti ágazat kisvállalkozásainak támogatása vidéki térségen kívül is elérhető lenne (RD09b) - notifikáció
- Öntözésfejlesztési üzemi beruházásnál a környezeti hatástanulmány és terv tisztázása (RD12) - notifikáció
- Díjtámogatott mezőgazdasági biztosítás támogatása 2024-től KAP ST-ből menne (RD16) – notifikációt terveztünk, de normál módosításban mehet a forrásátcsoportosítás miatt.

- **Zöld és erdészeti beavatkozások:**

- Nem termelő beruházásoknál a fenntartási időszak 5 helyett 7 év és célterületek pontosítása (RD21,22) - notifikáció
- Állati genetikai in vitro megőrzésnél a bivaly esetében szövegpontosítás (RD26) - notifikáció
- Húshasznú szarvasmarha állatjóléti támogatás kiválasztási kritériumainak kiegészítése (RD31) - notifikáció
- Baromfi állatjóléti támogatásnál a hazai jogszabályváltozás átvezetése (RD32) - notifikáció
- AMR kompenzációs kifizetése kiválasztási kritériumainak bővítése, jogszabályi hivatkozások egyszerűsítése (RD33b) - notifikáció
- Termelő erdészeti beruházásnál fiatal erdő állománynevelés célterületének pontosítása (RD40) - notifikáció

- Környezeti erdészeti beruházásnál pályázati felhívásnak megfelelően pontosítás (RD41) - notifikáció
- **Vidékfejlesztési, tudásátadási és együttműködési beavatkozások**
- Tanyafejlesztés kiegészítése a zártkerti programok támogathatóságával (RD42)
- Termelői csoport, szervezet támogatásánál új tevékenységek felsorolása (RD44) - notifikáció
- Minőségrendszer támogatásoknál a kimeneti indikátorok, egységösszegek, beavatkozások pontosítása (RD45, 46, 48)
- Társadalmi vállalkozások együttműködésnél integrációs támogatás törlés (RD50) - notifikáció

- Biomassza alapú gazdaság fejlesztési beavatkozásnál az energiaközösségek kialakításának támogatása és KAP ST időszakán túlnyúló kötelezettségvállalások törlése (RD52)
- LEADER-nél a személygépjármű beszerzés és a mezőgazdasági beruházás támogathatóság tisztázása, a LEADER hozzáadott érték bizonyítás beépítése (RD57) - notifikáció
- Képzésnél a kötelező képzés esetében kiemelt felhívás beépítése (RD58) - notifikáció
- Tanácsadási szolgáltatások B célterület esetében kiemelt felhívás beépítése, NAK nevesítése és ezért a kiválasztási kritériumok alóli kivétel (RD60) - notifikáció

Második KAP ST módosítás indító bizottsági egyeztetése

Általános kérdések:

- Bizottság szerint jelen módosításaink sokkal jobban kidolgozottak, mint előzők voltak.
- Bizottság kéri, hogy ahol egyébként is módosítunk, ott próbáljunk rövidíteni is.

Notifikációval kapcsolatos kérdések:

- A jövőben egy csomagban küldjük, nem külön témánként, mert akkor egyben tudnak válaszolni, ami jelentős idő megtakarítás mindkét félnek.
- Az IH az MB tagjait kéri tájékoztatni, bár nem kötelező.
- A biztosítási díjtámogatás forrás átcsoportosítás mérföldkövet módosít, így csak normál módosításban mehet.
- A jogosultsági kritériumok és támogatás intenzitások módosítása az egységösszegek és eredményindikátor értékek változásával jár, így csak normál módosításban mehet.

Nem értünk egyet, általános magyarázattal élünk, mivel új kedvezményezettek és támogatás intenzitás változás esetén sem emeljük a támogatás összegét.

Indikátorok módosításával kapcsolatos kérdések:

- Általános álláspont, hogy csak kivételes esetben támogatják a célindikátorok módosítását és éven belül a forrásátcsoportosítást, hiszen ellenkező esetben követetlenné válna a KAP Stratégiai Tervek előrehaladása. Ugyanakkor a következő Éves Teljesítményjelentésben megfelelő indoklással elkerülhető a forrásvesztés.
- Kivételes esetnek tartjuk és továbbra is kezdeményezzük a képzést és tanácsadást érintő R1 indikátor célértékének módosítását (de forrását nem), mivel az uniós módszertan későn és jelentős változással készült el, ehhez további szakértői egyeztetésben állapodtunk meg.

- **Új AKG és Öko beavatkozások:**

- Bizottság technikai kérdésnek tekinti azt, hogy új beavatkozás lesz az új AKG, vagy a KAP ST-ben szereplő beavatkozást módosítjuk.
- Elegendő akkor dönteni, amikor a javaslat tartalmát megismerik majd, de minél előbb szeretnék megismerni, ha jelentős változás lesz.

Feltételelesség és AÖP módosítás:

- Egyszerűsítés következtében elvileg egyszerűbb lenne módosítani a Feltételelesség szabályait.
- Bizottság ezt nem egészen így gondolja, mivel a környezeti hatás elvárását nem csökkentette az egyszerűsítés, így a Feltételelesség módosítását továbbra sem könnyű tárgyalni.

- HMKÁ7 vetésváltás és HMKÁ8 „parlagoltatás” könnyítésénél vizsgálják AÖP gyakorlatunkat, de úgy tűnik rendben lesz a 2024. évi átmeneti és a 2025. évi végleges javaslatunk.
- A 2024. évtől alkalmazni javasolt módosítások esetében az elfogadás módját még vizsgálják.
- HMKÁ6 talajtakarás esetében az időszak rövidítését nem támogatják, a "középmély lazítás" talajkímélő gyakorlatként történő elismertetésére további egyeztetés szükséges.
- **Termeléshez kötött, ágazati és vidékfejlesztési támogatások:**
- Néhány esetben jelezték, hogy mélyebb, vagy jobban érthető indoklásra és szakértői egyeztetésre van szükség.
- Elsősorban azoknál ahol a kedvezményezetteket, vagy a forrást érinti változás.

KAP ST második módosításának ütemezése

Hazai szakértői egyeztetési szakasz (január vége – március közepe):

- Január 29-i héten KAP ST módosítás bemutatót tartottunk az érintett AM-es kollégáknak arról, hogy a Bizottság hogyan várja a módosító fiche-eket. Egy példát teljesen kidolgoztunk és bemutattuk.
- Január 29-i héten két hetes határidővel kiküldtük minden érintett főosztálynak a KAP ST módosító javaslatok bekéréséről szóló e-mail-t.
- Február 16-tól március elejéig véglegesítettük a beérkezett javaslatokat.
- Néhány módosításnál további egyeztetésre volt szükség a javaslattevő szervezeti egységgel.
- Március 13-án a beérkezett javaslatokat informális egyeztetésre küldtük ki a bizottságnak.
- A KAP egyszerűsítési folyamatban eddig elfogadott javaslatot (HMKA8 derogáció) már egyszerűsített elfogadással, úgynevezett „notifikációval” átvezethettük.

Uniós szakértői egyeztetési szakasz (április – június):

- Április 11-én érkeztek vissza az első bizottsági válaszok, többnyire mélyebb indoklást kérnek.
- Április 15-re a KAP egyszerűsítési változtatásokat előkészítettük, vártuk az EP döntését, ezek is a futó módosításban tárgyalandók, mert egyszerre két módosítás nem lehet futhat.
- Április 17-én indító felsővezetői egyeztetés volt Brüsszelben, jól sikerült, de az egyszerűsítési folyamat ellenére is vannak nehezen tárgyalható kérdések – részletek külön diákon.
- Április végéig elindítottuk a második informális egyeztetési kört.
- Májusban további szakértői egyeztetések a Bizottsággal, online és személyes is.
- Május 14-én és 15-én a Bizottság két képviselője Kecskeméten lesz, a KAP ST éves felülvizsgálati ülés (ARM) mellett lesz lehetőség a módosításról is egyeztetni.

- Ha szükséges újabb felsővezetői egyeztetést kérünk a fennmaradó ügyekről.
- Június első feléig kerül sor a módosítás írásos egyeztetésére a Monitoring Bizottsággal.
- Június végéig terveink szerint benyújtható lesz a 2024-es rendes KAP ST módosítás.

Hivatalos benyújtási és elfogadási szakasz (június vége – december):

- Június végén hivatalosan, az SFC uniós alapok adatfeltöltő felületén tervezzük benyújtani.
- Szeptemberig várjuk hivatalos értékelés eredményét, a bizottsági megjegyzések levelét, az úgynevezett „observation letter”-t.

- Októberben tervezzük megválaszolni a bizottsági javaslatokat és hivatalosan benyújtani az SFC felületre a KAP ST új verzióját elfogadásra.
- Legkésőbb novemberre várjuk a Bizottság jóváhagyását.

KAP ST módosításának módszertana

- **Kettős finanszírozás** tilalma („no double financing”)
- **Ambíciószint csökkentésének** tilalma („no back sliding”)
- Tagállami **összehasonlítás nehézségei** („no race to the bottom”)
  - Teljes terv megítélés („whole plan approach”)
  - Leggyengébb gyakorlatok kiválogatásának tilalma („no cherry picking”)
- **Tudományos háttérű** uniós elvárást, csak hasonlóval tagállami vizsgálattal lehet megingatni és akkor is sokáig tart („JRC - science based policy”)
- **Évente egyszer** lehet módosítani a tervet (+1 extra)
- A KAP ST II. **pilléres** beavatkozások módosításait a **benyújtástól** lehet alkalmazni, az I. pilléres **közvetlen támogatásainál** - ahol a kötelezettségvállalások év elején kezdődnek -, ott ezt csak a **következő támogatásigénylési** időszakban lehet megtenni.
- Közel 6-9 hónapos tárgyalás szükséges, idén elsősorban finomhangolásra.

- A tavalyi **első módosítás még kiforratlan** eljárásrenddel zajlott, ezért decemberben több körben egyeztettünk a Bizottsággal egy hatékonyabb és gyorsabb eljárásrend érdekében.
- Így a második, 2024-es módosítás során **új rendszerre** térünk át. Egy **sablonba**, az úgynevezett „fiche” dokumentumba kell a szakértő kollégáknak kidolgozni a módosításokat.
- A korábbi módosítási **excel tábla már csak nyomon** követésre szolgál.
- Az viszont nem változik, hogy a módosítások indoklása mellé részletes, **három szempontra** kiterjedő **hatásvizsgálatot** kell kidolgozni:
  - a változtatás általános hatását a végrehajtás tekintetében,
  - a befolyását az célkitűzésekre és
  - az indikátorokra valamint a pénzügyi következményeit.

A sablonról és a folyamatról **februárban bemutatót** tartottunk a szakfőosztályoknak, mert a KAP ST módosítása komolyabb feladat, mint a Vidékfejlesztési Programé volt.

Tartalmi és technikai módosítás:

- Évi egyszeri normál módosítás alatt a tartalmi és a technikai módosításokat egyszerre kell beadni, ugyanakkor az indoklás jóval egyszerűbb és az elfogadás sokkal hamarabb megtörténik a technikai módosítások esetében.

Notifikáció – Bejelentéses módosítás:

- Évi egyszeri normál módosításkor „notifikációt” is be lehet nyújtani II. pillér esetében.
- Célokat nem, csak szakmai tartalmat lehet módosítani.

- Benyújtást után a tagállam saját kockázatára elindíthatja a módosított intézkedést.
- Változásokat Bizottság a következő tervmódosítás alatt vizsgálja és fogadhatja el.
- KAP egyszerűsítési folyamatban elfogadott bizottsági javaslatokat is így kell átvezetni, de a fenti korlátozások nélkül, bármilyen módosításra és azonnali elfogadással.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

